

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת כתובות

דפים ע - עו, פרשת תזריע - מצורע תשע"ה

דרך ישרה תמצית הדף

פרק טזיעו - המדיר

ג דף ע

*מדיר אשתו מלהנות. *שעבוד למזונות. *הלשונות בשליחות.

א. המדיר את אשתו בהנאה 1. הדירה מלהנות לו, לת"ק עד שלושים יום יעמיד פרנס וטפי יוציא, ולרבי יהודה בישראל חדש ובכהן חדשיים, וקמ"ל דין כהנת או חדש חסר. 2. שלא תטעום אחד מכל הפירות, לת"ק יוציא ולרבי יהודה בישראל יום ובכהן יומיים. 3. המדיר מלהתקשט, לת"ק יוציא ולרבי יוסי בעשירה שלושים יום כיון שנהנית מריח קישוטיה ועניות רק עם קצבה ופליגי אם זהו רגל או י"ב חדש או עשר שנים. ומזה שיכול להפר ש"מ דזהו בדברים שבינו לבינה או שתלתה בתשה"מ וסבורה מדשתיק סני לי.

ב. מקשינן איך מדירה ממזונות הרי הבעל משועבד לה, ומתרצינן 1. באמר צאי מעשה ידיך במזונותיך, וצריכה פרנסה לדברים קטנים דלא ספקה ורגילה בהם מבית אביה ומגלגלא בהדיה, וטפי משלושים יום שמעי אינשי וזילא מילתא. 2. הדיר ארוסה כשהגיע הזמן ולא נישא, ועד שלושים יום השליח עושה שליחותו. 3. הדירה כשהיא ארוסה ונישאת והיתה סבורה שיכולה לקבל, ונדחה דרך במומין שייך למימר הכי.

ג. הלשונות בשליחות 1. המדיר יכול לומר כל הזן לא מפסיד, כיון שאינו נחשב לשלוחו. 2. אמר כל השומע קולי יכתוב גט חשיב שלוחו, מכיון שאומר יכתוב בלשון ציווי. 3. שרי למימר בדליקה בשבת כל המכבה אינו מפסיד, ואתי למיעוטי שאר איסורי שבת. 4. המודר הנאה אומר לחנוני פלוני מודר הנאה ואיני יודע מה אעשה, וקמ"ל דאפי' שרגיל אצלו לא נחשב כאומר להדיא.

ג דף עא עב

*מדיר אשתו מפירות ונזירות ובמעשים. *דת משה ויהודית.

א. המדיר את אשתו מפירות א"א ע"י פרנס, לרב דקסבר בסתם יוציא לאלתר ולשמואל איירי בנדרה היא וקיים הוא וכמ"ד הוא נתן אצבע בין שיניה. ומייתי ברייתא באשה שנדרה בנזיר ובעלה שמע ולא היפר לה 1. לר"מ רבי יהודה היא נתנה אצבע בין שיניה ואם אמר אי אפשי באשה נדרנית תצא שלא בכתובה, ולרבי יוסי ור"א הוא נותן אצבע בין שיניה ואם רוצה לגרשה חייב לתת כתובה, וקשיא סתירה מר"מ על סתם משנה. 2. איפוך, וקשיא דלרבי יוסי בעניות שלא נתן קצבה

חייב לתת כתובה. 3. לר"מ ורבי יוסי הוא נותן אצבעו, וקשיא דרבי יהודה קאמר בישראל טפי מיום יתן כתובה. 4. למסקנא ר"מ רבי יוסי ורבי יהודה קסברי הוא נותן אצבע בין שיניה. 5. לרבי יהודה ורבי יוסי הוא נותן ולר"מ ור"א היא נתנה, וסתם משנה דהכא דאמרה הוא נותן אתיא דלא כר"מ. המדיר את אשתו במעשים 1. מליך לבית אביה, אם הוא עמה חודש, ובעיר אחרת רגל יקיים ובכהנת או באינה רדופה שני רגלים. 2. בית אבל ומשתה יוציא כיון שנועל בפניה מלשמוח ומלהספידה, ואם טוען משום דאתחזק פריצי שרי. 3. ע"מ שתאמרי דברי קלון, יוציא. 4. וכן מערה לאשפה, וזהו ממלאה ונופצת או שתמלא לאשפה כדי מים דהויא כשוטה. 5. שלא תשאל ולא תשאיל לשכנותיה, יוציא שמיאה משום שם רע בשכנותיה, וכן אם היא נדרה כך תצא שלא בכתובה.

העוברת על דת משה ויהודית יוצאת שלא בכתובה, והאופן 1. דת משה: לא מעשרת, שאמרה כהן פלוני תיקן ונמצא ששיקרה. 2. משמשתו נדה, שאמרה שחכם טיהר או שהוחזקה נדה בשכנותיה. 3. לא קוצה חלה שאמרה פלוני תיקן, ופליגי אי מהני שיפריש אחריה או דחיישינן שישכת. 4. נודרת ולא מקיימת שבעוון נדרים בנים מתים, ופליגי אי מהני שיקניטה או שאין אדם דר עם נחש בכפיפה. 5. דת יהודית: יוצאת לשוק בראש פרוע וזהו בקלתה. 6. טווה בשוק, שמראה זרועותיה או שהחוט יורד כנגד פניה של מטה. 7. מדברת עם כל אדם, שמשחקת עם בחורים. 8. מקללת הוריו בפניו ואפילו בפני בנו. 9. קולנית, להו"א שכואב לה בשעת תשמיש ונדחה דהיינו מום, ולמסקנא שמריבה בקול על עסקי תשמיש.

ג. דף ע"ג ע"ד

*קידש בתנאי ונשא והמח'. *נתרפאה והותר נדרה.

א. נישואין לאחר קידושין על תנאי 1. המקדש אשה ע"מ שאין עליה נדרים ונמצאו אינה מקודשת, ופליגי האם דווקא בנדרי עינוי נפש או אפילו בסתמא דקפיד, כנסה סתם ונמצאו עליה נדרים של עינוי נפש תצא שלא בכתובה וה"ה במומין. 2. קידשה על תנאי וכנסה סתם לרב צריכה גט ולשמואל א"צ, והטעם להו"א כיון שמחל על תנאו ולמסקנא משום דלא עושה בעילתו זנות, ובמשנתנו כנסה סתם ונמצאו עליה נדרים תצא שלא בכתובה כיון שאומר אי אפשי באשה נדרנית אבל צריכה גט מדרבנן או מספק. 3. מי שבעל אחרי קידושי טעות פליגי האם גמר ובעל לשם קידושין ואינו עושה בעילתו זנות או שנסמך על הקידושין הקודמים ולכן אפילו יש לה בן ממאנת והולכת.

ב. לרבה מחלוקת רב ושמואל להו"א בטעות שתי נשים ודחי ממתני, ולמסקנא פליגי באשה אחת כעין שני נשים כגון שקידש על תנאי וגירש וכנס אבל באשה אחת לכו"ע א"צ גט. והקושיות 1. פליגי בקידש בטעות ובעל האם קני, ודחי דקאי על טעות של פחות משו"פ ופליגי האם יודע שטעה ובעל לשם קידושין. 2. בועל ע"מ שירצה אבא ולא רצה פליגי, ודחי דהמח' האם בכדי שיחולו הקידושין האב צריך לשתוק או לומר הן. 3. קטנה שהשיאה אביה וגירשה והחזירה וגדלה אצלו פליגי האם חולצת או מתיבמת, ודחי שנחלקו האם אדם יודע שאין קידושי קטנה כלום וגמר ובעל לשם קידושין. 4. גבי חליצה מוטעת חזינן שהואיל ועשה מעשה מחל לתנאי, ודחי דילפינן מתנאי בני גד שיהיה אפשר לקיימו ע"י שליח, והא דמהני תנאי בקידושי ביאה זהו משום דאיתקוש הויות להדדי.

ג. קידשה על תנאי והלכה אצל רופא וריפאה אינה מקודשת כיון שעושה מכאן ולהבא, ואם חכם

התיר את הנדר מצינו סתירה האם מקודשת כיון שמתיר למפרע או שאינה מקודשת. ומוקמינן 1.
 כר"מ שהמוציא את אשתו משום נדר לת"ק לא יחזיר ולרבי יהודה לא יחזיר בידעו רבים וזהו
 שלשה או עשרה כדאשכחן בגבעונים, לרבי מאיר אם א"צ חקירת חכם יחזיר דליכא קלקולא,
 ולר"א אסרו צריך חקירת חכם מפני שאינו צריך ופליגי אם אדם רוצה שתתבזה אשתו בב"ד. 2.
 באשה חשובה שאינו רוצה להאסר בקרובותיה אינה מקודשת, אבל אם הוא הלך אצל חכם או
 רופא אפילו בחשוב מקודשת משום דטב למיתב טן דו.

פדף עה ע"ו

*מומי נשים. *נמצאו מומין ברשותו. *הראיה במחליף פרה בחמור.

א. המומין שפוסלים בכהנים פוסלים בנשים, והוסיפו 1. זיעה עוברת או משום דלא מהני להעבירה
 משא"כ כהן מזוהם. 2. שומא, להו"א עם שיער או גדולה ודחי דתרווייהו פסלי בכהנים, על מצחה
 דחי דראה והתפייס, ולמסקנא תחת כיפתה. 3. ריח הפה. 4. צלקת מנשיכה. 5. קול עבה. 6. טפח
 בין ידיה. 7. דדיה גסים משל חברותיה טפי מטפת.

ב. לר"מ מי שנמצאו המומין ברשותו עליו להביא ראיה, ולחכמים אמרינן דנתפייסו במומין שבגלוי
 וכשיש מרחץ אף במומין שבסתר. ומקשינן דרישא כרבי יהושע דבעל מהימן וסיפא כר"ג דאב נאמן
 1. לרבי אלעזר תברא. 2. כולה כרבי יהושע, וכשאין חזקת ממון אזלינן בתר חזקת הגוף. 3. כולה
 כר"ג ואמרינן כאן נמצאו כאן היו, ומשנאתרסה אינו מקח מקח טעות דאיכא חזקה שאין אדם
 שותה בכוס אא"כ בודקה והתפייס בצירוף חזקה שאין אדם מתפייס במומין משא"כ בהיו בה קודם
 שנתארסה. 4. כולה כר"ג ורישא מנה לאבא בידך וסיפא מנה לי בידך, והא דמודה ר"מ שעל האב
 להביא ראיה במומין הראויין לבא מבית אביה זה ביותרת ומייתי ראיה שהבעל ראה והתפייס.

ג. המחליף פרה בחמור ומשך את הפרה ומת החמור, הבאת הראיה לל"ק על בעל החמור ולל"ב מי
 שנולד הספק ברשותו. והראיה ממשנתינו גבי כלה 1. לל"ק: אם הראיה מכלה בבית אביה, קשיא
 דהכא בעל החמור משאיר אצלו ובכלה מפיק. 2. כלה בבית חמיה, ודחי דהראיה בחמור אתיא
 להשאיר אצלו ולא להרע חזקה. 3. כלה בבית אביה לגבי כסף הקידושין ולכו"ע קידושי טעות לאו
 לטיבועין ניתנו, ומקשינן דלפ"ז דאמרינן המע"ה מחט שנמצאת בבהמה ולא הוגלד פי המכה
 אמאי קאמר המע"ה ולא אמרינן שבעל הבהמה יביא ראיה ואז ישאיר את המעות אצלו. 4. לל"ב
 מי שנולד הספק ברשותו הוא צריך להביא ראיה דכאן נמצאו כאן היו וכן מוכח במשנתנו גבי כלה,
 והטבח צריך להביא ראיה כיון דמסתמא יהיב דמי והספק נולד ברשותו.

שאלות לחזרה ושינון

א. באשה שנדרה בנוזר ובעלה שתק (5)

ב. המדיר את אשתו במעשים (5)

ג. המקרים שאשה עוברת על דת משה

ויהודית (9)

דף עג-עד

א. נישואין לאחר קידושין על תנאי (3)

ב. המח' בקידוש על תנאי כעין שתי נשים

והקושיות (4)

פרק שביעי- המדיר

דף ע

א. דיני המדיר את אשתו מלהנות (3)

ב. כיצד בעל יכול להדיר את אשתו

ממזונות דמשועבד לה (3)

ג. הלשונות בשליחות (4)

דף עא-עב

א. המח' במדיר אשתו מפירות והברייתא

ב. המח' בנמצאו מומין ומתני' דנאמנות

כמאן אתיא (4)

ג. המחליף פרה בחמור על מי הראיה

ומשנתינו גבי כלה (4)

ג. קידש על תנאי ונתרפאה או חכם התיר

והאוקימתא (2)

דף עה- עז

א. המומין שפוסלים בנשים טפי ממומי

כהנים (7)

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס!

יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות

עבודה זרה הוריות

מחודדין בפ"ך

זבחים

מנחות

חולין

בכורות עם הקדמות ומושגים

ערכין-תמורה

כריתות-מעילה

נדה

יבמות

כתובות

נדרים

נזיר סוטה

גיטין

קידושין - עם תורתך שעשועי,

סימני הדף, ותוספתא

בבא קמא

בבא מציעא

בבא בתרא א-ב

סנהדרין א-ב עם "יש סדר

לגמרא" ותמצית כל המסכתא.

ברכות עם מחודדין בפ"ך.

שבת מהדורה חדשה.

עירובין

פסחים

שקלים ר"ה

יומא

סוכה

ביצה תענית

מגילה-פורים עם מדרש,

תוספתא, ותמצית מחור יין לרמ"א

מו"ק חגיגה

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל

השיטות של מוני תרי"ג המצוות.

בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות,

לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.

עתים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל

יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.

שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.

קיצור חודים מנוקד ומסודר.

קיצור אלשין רות

קיצור אלשין אסתר

קיצור אלשין איכה

בקרום בס"ד על שה"ש וקהלת.

באהבת תשגה תמיד - שיחות

באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון

רבי בונים שרייבר שליט"א.

איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד

לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.

הקדמות ומושגים - סדר קדשים,

ובקרום בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.

ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~132~

המערכת